

84 NAČINA NA KOJE MOŽETE POVRIJEDITI DJECU

*(Ovo su dječiji odgovori na pitanje kako su ih roditelji i nastavnici povrijedili,
a da toga možda nisu bili ni svjesni...)*

1. Nisu se zanimali za ono što je meni posebno značajno.
2. Nisu se držali obećanja.
3. Nepravедno su me kritikovali.
4. Dopuštali su bratu ili sestri da me ponižava.
5. Nisu razumjeli pobude za moje postupke.
6. Nemarno su komunicirali govorom.
7. Kažnjavali su me za nešto zašto sam već ranije bio kažnjen.
8. Govore mi kako moje mišljenje nije važno.
9. Ostavljaju utisak da oni nikad ne griješe.
10. Nisu obazrivi kad ukazuju na moje slabosti i greške.
11. "Mudruju" i ne pokazuju razumijevanje u trenucima kad mi je jedino potrebna podrška.
12. Nikad mi ne kažu "Volimo te".
13. Ne provode vrijeme sa mnom nasamo.
14. Neosjetljivi su prema meni, grubi i krše obećanja.
15. Bezobzirni su.
16. Nikad ne kažu "Hvala".
17. Ne provodimo nimalo vremena zajedno.

18.	Ne vide kada se trudim.
19.	Govore grube riječi.
20.	Nedosljedni su.
21.	Uzimaju me "zdravo za gotovo".
22.	Naređuju mi da učinim nešto što već i sam činim.
23.	Gnjave me.
24.	Šefuju mi.
25.	Osjećam se neprimjećenim i necijenjenim.
26.	Ne obraćaju pažnju na mene.
27.	Ne smatraju me mislećom i osjećajnom osobom.
28.	Suviše su zaokupljeni da bi se brinuli za mene i slušali me.
29.	Smatraju moje potrebe nevažnim; njihov je posao ili hobi važniji.
30.	Podsjećaju me na greške iz prošlosti kako bi riješili sadašnje probleme.
31.	Previše me zadirkuju.
32.	Ne primjećuju moje uspjehe.
33.	Stavljaju primjedbe koje me ponižavaju.
34.	Svidaju im se samo moj fizički izgled i sposobnosti, a ne ono što je u meni.
35.	Ne hvale me i ne cijene.
36.	Najprije me podrže, a onda ostave na cjedilu.

37.	Probude mi nadu da ćemo nešto zajednički činiti kao porodica, a onda odustanu.
38.	Ispravljaju me, ne dajući istovremeno na znanje da me vole.
39.	Grubo i s ljutnjom provode stegu.
40.	Ne raspravljaju sa mnom niti mi daju objašnjenje zašto su promijenili disciplinsku mjeru.
41.	Koriste grubu silu.
42.	Sa mnom postupaju potpuno suprotno od onoga kako bi bilo vjerski postupati.
43.	Viču jedni na druge.
44.	Ne zanima ih ko sam ja zapravo.
45.	Prekidaju mi posao ili druženje nazivajući to glupim.
46.	Koriste ružne riječi kad ih uzrujam.
47.	Nestrpljivi su.
48.	Kažu mi "Ne" bez obrazloženja.
49.	Ne hvale me.
50.	Uočavam razliku između onoga što kažu riječima i onoga što govore izrazom lica.
51.	Stavljaju ironične primjedbe u vezi sa mnom.
52.	Ismijavaju moje nade, snove i uspjehe.
53.	Kažnjavaju me za ono što nisam učinio.
54.	Osjećam da su odsutni kad hoću nešto reći.
55.	Vrijedaju me pred drugima.

56.	Govore prije nego što razmisle kako će to na mene djelovati.
57.	Navaljuju na mene kad sam neraspoložen ili povrijeđen.
58.	Upoređuju me s djecom u školi, te ističu kako su ona sjajna i kako bi željeli da sam ja bolji.
59.	Prisiljavaju me da raspravljam s njima kad sam zaista u sebi povrijeđen.
60.	Postupaju sa mnom kao s malim djetetom.
61.	Ne odobravaju šta i kako radim. Trudim se da zaslužim pohvalu, ali ona nikako ne dolazi.
62.	Rade upravo one stvari od kojih mene odvraćaju.
63.	Ne obraćaju pažnju kad tražim savjet, jer su previše zaposleni.
64.	Ne obraćaju pažnju na mene i ne predstavljaju me drugim ljudima koji dođu k nama ili kad ih susretnemo vani.
65.	Više vole moga brata ili sestru.
66.	Prave se da ono što poželim nije nimalo važno.
67.	Ne osjećam da sam nešto posebno, a tako je važno da mi barem malo daju na znanje da sam za njih nešto posebno.
68.	Gledam kako otac ponižava mamu, naročito pred drugim ljudima.
69.	Rijetko me dodiruju ili grle.
70.	Mama i tata se žestoko svađaju.
71.	Nemaju povjerenja u mene.
72.	Ismijavaju me zbog nečega što je na meni fizički različito.
73.	Osjećam da nikad ne odobravaju šta i kako radim.

74.	Gledam kako se mama i tata nastoje jedno drugom osvetiti.
75.	Nisu u stanju obuzdati bijes.
76.	Razbjesne se na mene, jer ne mogu držati korak s njihovim tempom i sposobnostima.
77.	Osjećam da pozele da se nikad nisam rodio.
78.	Nemaju dovoljno vremena za mene.
79.	Osjećam potrebu za roditeljima, ali su se oni zalijepili za televizor.
80.	Vidim kako roditelji troše na svoja zadovoljstva, ali za mene nemaju novaca.
81.	Ponašaju se prema meni tako da se osjetim djetinjastim.
82.	Ne trude se shvatiti šta pokušavam reći.
83.	Viču na mene onda kad sam već i sam svjestan svojih grešaka.
84.	Daju mi na znanje da se nisam dovoljno trudio onda kad zapravo jesam.

"Razgovaraj s djetetom kao da je odrastao čovjek, pa nećeš pogriješiti." (M. Matošec)

"Upravo onoliko koliko vjerujemo u mogućnosti i vrijednosti drugoga, toliko napora u to i ulažemo."

(A. Mougnotte)

"Djeca koju uvjeravamo da su loša, vjerujući da je doista tako, tako se moraju i ponašati, a mi se onda čudimo zašto su takva prema nama." (P. Hauck)

"Lakše je vikati ili pljusnuti dijete, nego mu pomoći isplanirati djelotvornije ponašanje." (Sullo)

"Sedam ubojitih navika koje uništavaju odnose: kritikovanje, okrivljavanje, žaljenje, prigovaranje, prijetnje, kažnjavanje i nagrađivanje... Sedam navika na kojima svi trebamo uporno vježbati: brinite, slušajte, podržavajte, pridonosite, ohrabrujte, vjerujte i prijateljujte." (W. Glasser)